

RO Orasmaa Tuuli(MMM)

12.11.2019

Viite

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvosto 18.11.2019

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu Brysselissä 18.11.2019. Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä toimii kokouksen puheenjohtajana. Suomi ei esitä kokouksessa omia kansallisia kantoja.

Ministerit keskustelevat YMP:n uudistuksen ympäristö- ja ilmastonäkökohdista. Puheenjohtajamaa Suomi ehdottaa yhtä yhteistä prosenttitavoitetta I ja II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimille.

Komissio esittelee ehdotuksensa YMP:n siirtymäkauden asetuksiksi. Toinen ehdotuksista käsittelee varojen siirtoa I ja II pilareiden välillä ja toinen käsittelee siirtymäkauden varsinaista sisältöä. Komissio ehdottaa edellisen YMP:n siirtymäkauden mukaista menettelytapaa, jossa siirtymäkaudella noudatetaan nykyisen kauden sääntöjä, mutta rahoitus tulee uudesta monivuotisesta rahoituskehyksestä.

Asialista:

MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTON KOKOUS BRYSSELISSÄ 18.11.2019

Esityslistan hyväksyminen

Sivu

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

YMP vuoden 2020 jälkeen -uudistuspaketti

3

- a) Asetus YMP:n strategisista suunnitelmista
- b) Asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta
- c) Asetus maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ)

Keskustelu ympäristö- ja ilmastönäkökohdista

Asetukset YMP:n siirtymäsäännöistä

11

Komissio esittelee

Keskustelu

19

Muut asiat

(mahd.) EU:n ja Kiinan kahdenvälinen sopimus maantieteellisistä merkinnöistä

Komission tiedotusasia

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2019-00768

RO

Orasmaa Tuuli(MMM)

11.11.2019

Asia

Yhteisen maatalouspolitiikan uudistus - Maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) ympäristö- ja ilmastonäkökohtiin liittyvästä vihreästä arkkitehtuurista 18.11.2019

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 18.11.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio julkaisi 1.6.2018 lainsäädäntöehdotuksensa uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi (YMP). Komission ehdotus sisältää kolme asetusehdotusta, jotka ovat asetus YMP:n strategisista suunnitelmista (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (markkinajärjestelyasetus) ja asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta (horisontaaliasetus).

YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta on käsitelty yksityiskohtaisemmin neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmässä. Horisontaaliasetuksen yksityiskohtaisempi käsittely on tehty pääosin neuvoston Agrifin-työryhmässä. Neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmä on käsitellyt yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää ja ehdollisuuden valvonta- ja seuraamusjärjestelmää koskevia artikloja. Markkinajärjestelyasetusta on käsitelty maataloustuotteiden työryhmässä.

Maatalouden erityiskomitea (MEK) on keskustellut kaikista kolmesta asetuksesta lähes viikoittain.

Maatalous- ja kalastusneuvosto käsitteli YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta 15.10.2018, 15.4.2019 ja 14.5.2019 sekä markkinajärjestely- ja horisontaaliasetuksia 19.11.2018. Maatalous- ja kalastusneuvosto käsitteli kokouksissaan 17.-18.12.2018, 28.1.2019, 18.3.2019, 18.6.2019, 15.7.2019 sekä 14.-15.10.2019 kaikkia kolmea asetusta.

Suomi jatkaa asetusehdotusten käsittelyä omalla puheenjohtajakaudellaan 1.7.2019 – 31.12.2019. Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 18.11.2019 käsitellään YMP:n ympäristö- ja ilmastonäkökohtiin liittyvää vihreää arkkitehtuuria. Suomi on lähettänyt maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelun pohjaksi tausta-asiakirjan 13824/19. MEK käsitteli tausta-asiakirjaa kokouksessaan 12.11.2019. Perusmuistio on valmisteltu MEK:n keskustelun perusteella päivitetyn tausta-asiakirjan sisällön pohjalta. Päivitetty tausta-asiakirja jaetaan jäsenvaltioille 13.11.2019.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomen yksityiskohtaisemmat kannat asetusehdotuksiin on esitetty 9.8.2018 annetussa valtioneuvoston kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä 11.7.2019 annetussa U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Komission ehdotusten rahoituksen mitoitukseen otetaan erikseen kantaa osana rahoituskehysneuvottelujen kokonaisuutta.

Pääasiallinen sisältö

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus

Vihreä arkkitehtuuri

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokous 18.11.2019 jatkaa heinäkuun maatalous- ja kalastusneuvostossa alkanutta keskustelua YMP:n ympäristö- ja ilmastonäkökohdista. Jäsenvaltiot kannattivat heinäkuun maatalous- ja kalastusneuvostossa korkeampaa ympäristö- ja ilmastokunnianhimoa, paikallisten olosuhteiden huomioimista, hallinnollisen taakan vähentämistä sekä riittävää rahoitusta.

Suomi pyrkii yhdistämään jäsenvaltioiden toiveiden mukaisesti korkeamman ympäristö- ja ilmastokunnianhimon ja joustavuuden. Suomi ehdottaa siksi tausta-asiakirjassaan ympäristö- ja ilmastorahoitukselle yhtä yhteistä prosenttiosuutta I ja II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimille. Vaihtoehto yhden tietyn prosenttiosuuden sijaan olisi sidottu rahamäärä kullekin jäsenvaltiolle YMP:n strategiasuunnitelman ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin. Komission ehdotuksessa II pilarin maaseuturahastosta olisi suunnattava 30 % ympäristö- ja ilmastotoimille. Tausta-asiakirjassa Suomi ehdottaa tämän muuttamista sillä edellytyksellä, ettei ympäristö- ja ilmastokunnianhimon tasoa muuteta.

Suomen muutosehdotus yhdestä, saman suuruisesta prosenttiosuudesta ympäristö- ja ilmastotoimien rahoitukselle mahdollistaisi jäsenvaltioille joustavuuden valita tukimuotoja haluamallaan tavalla I tai II pilarista siihen saakka, kun määritelty prosenttiosuus olisi täytetty. Lisäksi muutosehdotus mahdollistaisi jäsenvaltioiden paikallisten olosuhteiden huomioimisen sekä paremman näkyvyyden sille, kuinka rahaa käytetään ympäristö- ja ilmastotoimiin. Komission ehdotuksessa oli prosenttiosuus II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimille, muttei I pilarin vastaaville toimille.

Tukitoimityypit, joita yhteinen määritetty prosenttiosuus koskisi, olisivat alustavasti I pilarin ekojärjestelmä, II pilarin hoitositoumukset, tietty prosentti luonnonhaitta-alueiden tuesta, ympäristö- ja ilmastotoimenpiteisiin kohdistetut investoinnit, ympäristöön ja ilmastoon liittyvät alakohtaiset tukitoimenpiteet tietyillä aloilla, ilmasto- ja ympäristötoimiin liittyvät neuvontapalvelut sekä tiedon siirtäminen ja yhteistyö ilmasto- ja ympäristötoimissa.

Prosenttiosuuden suuruus määritettäisiin siinä vaiheessa, kun päätös monivuotisesta rahoituskehuksesta on tehty.

Hedelmä- ja vihannesalan toimintaohjelmien ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin ei ehdoteta muutoksia. Sen sijaan toimintaohjelman menojen prosenttiosuutta tarkastellaan

myöhemmin. Hedelmä- ja vihannesalan ympäristöön ja ilmastoon liittyvien toimintaohjelmien tukitoimien prosenttiosuus on 20 % komission ehdotuksessa.

Suomi korostaa tausta-asiakirjassaan myös muita aiemmin sovittuja elementtejä, jotka tukevat korkeamman ympäristö- ja ilmastotoimien saavuttamista. Näitä ovat ehdollisuuden uudet vaatimukset, rahoituksen joustavuus, jäsenvaltioiden liikkumavara ehdollisuuden sanktioissa sekä tukikelpoisen hehtaarin laajempi määritelmä.

Suomi esittää tausta-asiakirjassaan maatalous- ja kalastusneuvostossa 18.11.2019 käytävää keskustelua varten seuraavat kysymykset:

Voisivatko jäsenvaltiot kannattaa periaatetta ympäristö- ja ilmastorahoituksessa yhdestä yhteisestä prosenttiosuudesta I ja II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimille, ottaen huomioon, että jatkotyötä yksityiskohdista vielä tarvitaan?

Ovatko mainitut tukitoimityypit (I pilarin ekojärjestelmä, II pilarin hoitositoumukset, tietty prosentti luonnonhaitta-alueiden tuesta, ympäristö- ja ilmastotoimenpiteisiin kohdistetut investoinnit, ympäristöön ja ilmastoon liittyvät alakohtaiset tukitoimenpiteet tietyillä aloilla, ilmasto- ja ympäristötoimiin liittyvät neuvontapalvelut sekä tiedon siirtäminen ja yhteistyö ilmasto- ja ympäristötoimissa) riittävän tukeva ja joustava kehikko korkeamman ympäristö- ja ilmastokunnianhimon saavuttamiseksi uudessa YMP:ssa?

Yleistä ehdotuksesta

Asetusehdotusten pääasiallinen sisältö on kuvattu tarkemmin U-kirjelmässä.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus COM(2018) 392 final

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus sisältäisi yleiset ja erityiset säännökset Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston käytöstä YMP:n tavoitteiden toteuttamiseksi sekä siihen liittyvistä indikaattoreista. Asetus koskisi ympäristön, ilmaston, kansanterveyden, eläin- ja kasviterveyden sekä eläinten hyvinvoinnin suojaamisen perussäännöksiä, suorien tukien toimenpiteitä ja maaseudun kehittämisen toimenpiteitä. Asetusehdotuksessa kuvataan myös strategiasuunnitelman sekä tavoitteiden täyttymisen seurannan ja arvioinnin rakenne. Strategiasuunnitelma muistuttaisi rakenteeltaan paljon nykyisiä maaseudun kehittämisohjelmia, mutta komissio korostaa, että strategiasuunnitelmat olisivat yksinkertaisia ja tiiviitä eikä aiemmin vaadittuja yksityiskohtia enää tarvittaisi. Maaseudun kehittämisohjelmiin tällä hetkellä liittyvät seurannat, seurantakomiteat, maaseutuverkostot, vuosikokoukset, vuosikertomukset ja arvioinnit laajenisivat koskemaan nyt koko YMP:a.

Jäsenvaltion olisi laadittava sekä maatalouden suorat tuet, maaseudun kehittämistoimenpiteet ja alakohtaiset tukiohjelmat kattava YMP:n strategiasuunnitelma, jonka komissio arvioisi ja hyväksyisi. Suunnitelman tulisi kattaa maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta rahoitettavat toimet asetusehdotuksen 6 artiklassa tarkoitettujen erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Näitä erityistavoitteita ovat:

a) annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatilojen selviytymiskyvyn varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua elintarviketurvaa;

- b) parannetaan markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä mukaan lukien kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin;
- c) parannetaan viljelijöiden asemaa arvoketjussa;
- d) edistetään ilmastomuutoksen hillitsemistä ja ilmastomuutokseen sopeutumista sekä kestävä energiaa;
- e) edistetään kestävä kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman tehokasta hoitoa;
- f) edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia;
- g) houkutellaan alalle nuoria viljelijöitä ja helpotetaan yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla;
- h) edistetään työllisyyttä, kasvua, sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös biotalouden ja kestävä metsänhoidon alalla;
- i) parannetaan tapaa, jolla EU:n maatalous vastaa ravintoa ja terveyttä koskeviin uusiin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien turvallinen, ravitseva ja kestävä kehityksen mukainen ravinto, elintarvikejäte sekä eläinten hyvinvointi.

Suunnitelman tulisi perustua kansallisesti tehtyyn vahvuuksien, heikkouksien, mahdollisuuksien ja uhkien analysointiin ja sen pohjalta tehtyyn kansallisten tarpeiden ja toimenpiteiden määrittelyyn. Jäsenvaltion valitsemia toimenpiteitä koskevat kansalliset tavoitteet olisi määriteltävä hyödyntäen EU:n yhteisiä tulosindikaattoreita.

Asetusehdotuksessa ympäristö- ja ilmastotavoitteet olisi määriteltävä nykyistä ohjelmakautta vaativammiksi. Suunnitelman rakenne olisi tarkoin säädetty, ja suunnitelmaa laadittaessa olisi huolehdittava sidosryhmien kuulemisesta.

Suunnitelman olisi katettava 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välinen ajanjakso.

Ehdotuksessa on kuvattu YMP:n yhdenmukaisuus muiden politiikkojen kanssa. Yhteydet ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan, terveyspolitiikkaan, kehitysyhteistyöpolitiikkaan ja tutkimuspolitiikkaan on tunnistettu.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 ja 43 artiklan 2 kohta siltä osin kuin on kyse YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta.

Asetusehdotukset käsitellään tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvostossa päätökset tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin mietintöjen laatimisesta vastaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta AGRI. Mietinnöistä äänestettiin valiokunnassa huhtikuun alussa 2019.

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 30.5.2018, 7.6.2018, 13.6.2018, 28.6.2018, 11.7.2018, 6.9.2018, 13.9.2018, 19.9.2018, 27.9.2018, 4.10.2018, 10.10.2018, 5.11.2018, 9.11.2018, 14.11.2018, 23.11.2018, 7.12.2018, 12.12.2018, 10.1.2019, 17.1.2019 ja 23.1.2019, 31.1.2019, 7.2.2019 ja 20.-22.2.2019 (kirjallinen menettely), 28.2.2019, 6.3.2019, 13.3.2019, 21.3.2019, 4.4.2019, 10.4.2019, 3.5.2019, 16.5.2019, 24.5.2019, 31.5.2019, 10.6.2019, 27.6.2019, 4.7.2019, 10.7.2019, 12.9.2019, 18.9.2019, 3.10.2019, 9.10.2019, 17.10.2019, 24.10.2019, 31.10.2019, 7.11.2019 ja 13.11.2019.

EU-ministerivaliokunta 15.6.2018, 11.-13.7.2018 (kirjallinen menettely), 12.10.2018, 16.11.2018, 12.-14.12.2018 (kirjallinen menettely) ja 25.1.2019, 15.3.2019, 10.-12.4.2019 (kirjallinen menettely), 8.5.2019, 14.6.2019, 12.7.2019, 11.10.2019 ja 13.-15.11.2019 (kirjallinen menettely).

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 15.6.2018, 13.7.2018 (kirjallinen menettely), 12.10.2018, 16.11.2018, 14.12.2018 ja 25.1.2019, 15.3.2019, 12.4.2019, 10.5.2019, 14.6.2019, 10.7.-12.7.2019 (kirjallinen menettely), 6.9.2019, 11.10.2019 ja 15.11.2019.

Ehdotuksista on annettu valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle 9.8.2018 (U 73/2018 vp).

Edotuksista on annettu valtioneuvoston U-jatkokirje eduskunnalle 11.7.2019 (UJ 5/2019 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut lausunnon 29.11.2018 (MmVL 20/2018 vp).

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Suomessa lainsäädäntövalta jakautuu eri maatalouden ja maaseudun kehittämisen tukijärjestelmien osalta valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan välillä. Ahvenanmaan itsehallintolain (1141/1991) 27 § 15 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat muun muassa maataloustukirahastosta rahoitettavat Euroopan unionin suorien tukien järjestelmään sisältyvät tukijärjestelmät (ns. pilari I) sekä maataloustuotteiden yhteiset markkinajärjestelyt. Ahvenanmaan maakunnanlainsäädäntövaltaa kuuluu puolestaan Ahvenanmaan itsehallintolain 18 § 15 kohdan mukaan maaseudun kehittämiseen eli maaseuturahastosta osarahoitettavat tukijärjestelmät (ns. pilari II). Tämä pitää ottaa huomioon YMP:n strategiasuunnitelmaa laadittaessa.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdotuksessa vuosien 2021—2027 rahoituskehyksistä ehdotetaan, että yhteisen maatalouspolitiikan rahoitus pienenesi tulevalla kehyskaudella nykyiseen verrattuna. Ehdotuksen mukaan säilytettäisiin kaksi erillistä rahastoa; maataloustukirahasto ja maaseudun kehittämisrahasto. Asetusehdotukset sisältävät ehdotuksen jäsenvaltioittain jaettavasta rahoituksesta edellä mainituista rahastoista maatalouden suoriin tukiin ja maaseudun kehittämiseen. Edellisistä kausista poiketen komissio julkaisi myös maaseudun kehittämisrahaston jäsenvaltiokohtaisen allokaation samaan aikaan asetusehdotusten kanssa.

Suomelle ehdotetaan 3 578 miljoonan euron rahoitusta suoriin tukiin ja 2 044 miljoonan euron rahoitusta maaseudun kehittämiseen käyvin hinnoin esitettynä vuosille 2021—2027. Kiintein vuoden 2018 hinnoin suorien tukien osalta tämä tarkoittaisi 3 179 miljoonaa euroa ja maaseudun kehittämiseen 1 816 miljoonaa euroa.

Suomen kannalta ehdotus tarkoittaisi tulevalle kaudelle yhteensä 1173 miljoonan euron leikkausta kiintein vuoden 2018 hinnoin nykykauden EU-rahoitukseen verrattuna.

Maatalouden suoriin tukiin kohdistuisi 85 miljoonan euron (-2,3 prosenttia), ja maaseudun kehittämisrahoitukseen 336 miljoonan euron (-14,1 prosenttia) leikkaus (käyvin hinnoin). Vastaavasti kiintein (vuoden 2018) hinnoin ilmaistuna tämä tarkoittaisi suoriin tukiin 15 prosentin ja maaseudun kehittämisen rahoitukseen 25,2 prosentin leikkausta.

Maaseudun kehittämisrahastoon ehdotuksessa kohdistuisi suhteellisesti suurempi leikkaus kuin maataloustukirahastoon. Suomen saamasta suhteellisesti suuremmasta maaseuturahoituksen osuudesta seuraa se, että ehdotuksen taloudelliset vaikutukset olisivat erittäin merkittäviä. Suorien tukien osalta Suomelle kohdistetut suhteelliset leikkaukset olisivat merkittäviä, mutta pienempiä kuin maaseudun kehittämisrahaston.

Maaseudun kehittämisrahaston ja maataloustukirahaston leikkaukset tarkoittaisivat noin 168 miljoonan euron vähennystä vuosittaisessa EU-rahoituksessa kiintein vuoden 2018 hinnoin.

Ehdotuksen vaikutusta voidaan kuvata suhteuttamalla sitä maatalouden yrittäjätuloon Suomessa. Viljelijätuet ja korvaukset muodostavat noin neljä viidesosaa yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksen käytöstä Suomessa. Suomen korkean kustannustason vuoksi tuotantokustannukset ylittävät markkinoilta saatavat tuotot, jolloin tukimäärän aleneminen tarkoittaisi lähes saman suuruista yrittäjätulon pienenemistä ainakin lyhyellä aikavälillä.

Suomessa vuosina 2015—2016 Luonnonvarakeskuksen kannattavuuskirjanpitoaineiston mukaan maatalouden yrittäjätulo kokonaistasolla on ollut alle 500 miljoonaa euroa vuodessa. Kokonaistasolla tarkasteltuna ehdotuksen taloudelliset vaikutukset pelkästään maataloudessa voisivat tarkoittaa yli kymmenen prosentin yrittäjätulon alenemista lyhyellä aikavälillä.

Ehdotuksen mukaan 40 prosenttia yhteisen maatalouspolitiikan jäsenvaltioittain kohdistetusta rahoituksesta pitää kohdistua ilmastotavoitteita edistäviin toimiin. Asetusehdotuksen mukaan laskennassa voitaisiin huomioida 40 prosenttia perustulotuen, uudelleenjakotuen sekä luonnonhaittaan liittyvien sitoumusten rahoituksesta. Rahoituksesta ilmasto- ja ympäristösitoumuksiin sekä suorien tukien ilmasto- ja ympäristöjärjestelmistä voitaisiin vastaavasti huomioida sata prosenttia.

Komission ehdotuksessa II pilarin maaseuturahastosta on suunnattava 30 % ympäristö- ja ilmastotoimille. Tausta-asiakirjassa Suomi ehdottaa tämän korvaamista yhdellä, molemmat pilarit kattavalla vähimmäisprosentilla ympäristö- ja ilmastorahoitusta koko YMP:n strategiasuunnitelman alla.

Suomen muutosehdotus yhdestä prosenttiosuudesta ympäristö- ja ilmastotoimien rahoitukselle mahdollistaisi jäsenvaltioille joustavuuden valita tukimuotoja haluamallaan tavalla I tai II pilarista siihen saakka, kun määritelty minimiprosenttiosuus olisi täytetty. Prosenttiosuuden suuruus määritettäisiin siinä vaiheessa, kun päätös monivuotisesta

rahoituskehyksestä on tehty. Lähtökohtana on, että ympäristö- ja ilmastokunnianhimo on korkeampi kuin nykyisessä YMP:ssä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM(2018) 392 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategia-suunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.

Asetusehdotukseen sisältyy myös liitteet: ehdotuksen KOM(2018) 392 final osalta liitteet 1-12.

Ehdotukseen liittyy myös vaikutusanalyysi SWD(2018) 301 final, johon sisältyy kolme eri asiakirjaa.

Puheenjohtajamaan tausta-asiakirja 13824/19.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Tuuli Orasmaa, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 056
tuuli.orasmaa@mmm.fi

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus:

Neuvotteleva virkamies Tiina Malm, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 428,
tiina.malm@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Juha Palonen, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 356,
juha.palonen@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Pia Lehmusvuori, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 207,
pia.lehmusvuori@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Sanna Sihvola, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 264,
sanna.sihvola@mmm.fi

Erityisasiantuntija Anne Vainio, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 168,
anne.vainio@mmm.fi

Erityisasiantuntija Pirjo Kuusela, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 138,
pirjo.kuusela@mmm.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2019-00779

RO

Vanhatalo Johanna(MMM)

12.11.2019

Asia

Asetukset yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) siirtymäsäännöistä

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 18.11.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio esittelee ehdotuksensa YMP:n siirtymäsäännöistä 18.11.2019 pidettävässä maatalous- ja kalastusneuvostossa ja niistä keskustellaan kokouksessa.

Komissio antoi kaksi asetusehdotusta YMP:n siirtymäsäännöistä 31.10.2019. Komissio esitteli asetusehdotukset 5.11.2019 maatalouden erityiskomitean (MEK) kokouksessa ja niistä keskusteltiin alustavasti.

Suomi on aloittanut asetusehdotusten käsittelyn puheenjohtajakaudellaan MEK:ssa ja neuvoston työryhmissä.

Varojen siirtoa pilareiden välillä varainhoitovuonna 2021 koskeva asetusehdotus (COM(2019) 580 final) tulisi hyväksyä vuoden 2019 loppuun mennessä, jotta jäsenvaltiot voisivat toteuttaa varojen siirrot ajallaan ennen varainhoitovuotta 2021. Tällä saataisiin varmuutta ja jatkuvuutta tukien maksamiseen ja varmistettaisiin maatalousrahaston (EAGF) budjettikattojen noudattaminen varainhoitovuonna 2021.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomi ottaa tiedoksi komission esittelyn.

Pääasiallinen sisältö

Komissio julkaisi asetusehdotuksensa EU:n uudeksi YMP:ksi 1.6.2018. MEK on keskustellut ehdotuksista lähes viikoittain ja maatalous- ja kalastusneuvosto kuukausittain. Vuoden 2020 jälkeistä YMP:aa koskevissa asetusehdotuksissa edellytetään, että jäsenvaltiot panevat YMP:n strategiasuunnitelmansa täytäntöön 1.1.2021 lähtien. Tämän edellytyksenä on, että jäsenvaltiot toimittavat YMP:n strategiasuunnitelmansa komissiolle viimeistään 1.1.2020 ja että komissio hyväksyy nämä suunnitelmat vuoden aikana. YMP:n uudistuksen käsittely on kuitenkin viivästynyt. Kun otetaan huomioon lainsäädäntövalmistelun tämänhetkinen tilanne Euroopan parlamentissa ja neuvostossa, on selvää, että edellä mainittuja asetusehdotuksia sekä niiden nojalla annettavia delegoituja ja täytäntöönpanosäädöksiä ei ehditä hyväksyä

tammikuuhun 2020 mennessä eivätkä jäsenvaltiot voi soveltaa uusia YMP:n strategiasuunnitelmia 1.1.2021 alkaen.

Tämän vuoksi vuodelle 2021 tarvitaan siirtymävaiheen sääntöjä, joilla varmistetaan joustava siirtyminen uusiin tukiedellytyksiin ja tukien jatkuvuus uuden ohjelmakauden alkamiseen saakka. Siirtymäkautta koskevat asetusehdotukset eivät sisällä mitään uutta poliittista kehitystä verrattuna säädöksiin ja lainsäädäntökehykseen, joita ne muuttavat. Siirtymäkauden asetusehdotuksilla muutetaan voimassa olevia asetuksia vain siinä määrin kuin on tarpeen esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Siirtymäkauden asetusehdotuksista 1. COM(2019) 580 final on teknisluonteinen varojen siirtoa pilareiden välillä varainhoitovuonna 2021 koskeva asetus ja 2. COM(2019) 581 final on varsinainen siirtymäkauden substanssiasetus, jossa määritellään siirtymäkauden kesto ja sisältö.

1. Asetusehdotus COM(2019) 580 final (varojen siirto pilareiden välillä varainhoitovuonna 2021)

Asetusehdotus koskee rahoituskurimenettelyä varainhoitovuodesta 2021 lukien sekä joustavuutta pilareiden välillä vuonna 2020. Ehdotus muuttaa sekä horisontaaliasetusta (EU) No 1306/2013 että suorien tukien asetusta (EU) No 1307/2013. Asetusehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa YMP:n tukien jatkuminen vuonna 2020, joka vastaa varainhoitovuotta 2021.

Ehdotetut muutokset ovat yhdenmukaisia voimassa olevan horisontaaliasetuksen (EU) N:o 1306/2013 ja suorien tukien asetuksen (EU) N:o 1307/2013 kanssa.

Asetusehdotus tulisi hyväksyä vuoden 2019 loppuun mennessä.

Horisontaaliasetukseen (EU) N:o 1306/2013 ehdotetut muutokset

Horisontaaliasetukseen (EU) N:o 1306/2013 olisi tehtävä muutoksia, jotta monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa vahvistettujen tukikattojen noudattamisen varmistava rahoituskurimenettely voisi olla toiminnassa myös vuoden 2020 jälkeisinä varainhoituvuosina. Tällä hetkellä voimassa olevissa säännöksissä viitataan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annettuun neuvoston asetukseen (EU, Euratom) N:o 1311/2013, jossa vahvistetaan maksusitoumusmäärärahojen tasot vain vuosille 2014-2020. Komission ehdotuksen mukaan horisontaaliasetuksen 16 ja 26 artiklan viittauksia tulisi muuttaa niin, että niihin sisällytetään edellä mainitun neuvoston asetuksen lisäksi viittaus monivuotista rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevaan asetukseen.

Suorien tukien asetukseen (EU) N:o 1307/2013 ehdotetut muutokset

Suorien tukien asetusta (EU) N:o 1307/2013 muutettiin kertaalleen alkuvuodesta 2019 asetuksella (EU) 2019/288. Muutoksen tarkoituksena oli lisätä joustavuutta pilareiden välillä kalenterivuoden 2020 (varainhoitovuosi 2021) aikana. Muutoksella vahvistettiin maaseudun kehittämiseen allokoitusta tuesta suoriin tukiin siirrettävien määrärahojen prosentuaalinen osuus varainhoitovuonna 2021.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava määrärahojen siirrosta pilareiden välillä komissiolle viimeistään 31.12.2019. Suorien tukien määrät varainhoitovuodelle 2021 on jo vahvistettu asetuksessa (EU) N:o 1307/2013. Vastaavia maaseudun kehittämisen määrärahoja varainhoitovuodelle 2021 ei kuitenkaan välttämättä pystytä vahvistamaan vuoden 2019 loppuun mennessä. Näin ollen jäsenvaltiot eivät pystyisi ilmoittamaan komissiolle maaseudun kehittämisestä suoriin tukiin siirrettävien

tukivarojen prosenttiosuutta määrääjän puitteissa ja asetusmuutosta (EU) 2019/288 ei voitaisi soveltaa.

Komissio ehdottaa asetusehdotuksessa, että pilareiden välisen joustavuuden takaamiseksi siirrettävän tuen prosenttiosuus korvattaisiin kiinteällä absoluuttisella enimmäismäärällä. Suomen osalta siirrettävissä oleva enimmäismäärä olisi 73 005 307 euroa.

Jäsenvaltioilla oli mahdollisuus tarkistaa 1.8.2019 mennessä niiden kansallisten suorien tukien enimmäismäärän prosenttiosuus, jonka ne haluavat allokoida vapaaehtoiselle tuotantosidonnaiselle tulotuelle vuodelle 2020. Asetusehdotuksessa ehdotettu joustavuus pilareiden välillä vaikuttaa kuitenkin jäsenvaltioiden käytettävissä oleviin suorien tukien määrään, mistä jäsenvaltioilla ei ollut tietoa vielä 1.8.2019 mennessä. Asetusehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden tulisi voida vielä tarkistaa elokuussa 2019 tehtyä päätöstä tuotantosidonnaisesta tulotuesta vuoden 2019 loppuun mennessä tai vähän sen jälkeen.

Asetusehdotus COM(2019) 581 final (siirtymäkauden substanssiasetus)

Asetusehdotus sisältää siirtymäkauden säännökset vuodelle 2021 ja muuttaa kaikkia neljää YMP:n perusasetusta, eli asetuksia (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013, (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 sekä asetuksia (EU) N:o 228/2013 merentakaisia alueita ja (EU) N:o 229/2013 Egeanmeren pieniä saaria koskien.

Asetusehdotus mahdollistaisi YMP:n tukien jatkumisen molemmissa pilareissa vuonna 2021 nykyisten säännösten mukaisesti. Lisäksi asetusehdotuksen tarkoituksena olisi helpottaa siirtymistä uuteen YMP-kauteen.

Voimassa olevat asetukset (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013, (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 eivät muodollisesti ole sidottuja aikaan, vaan niitä sovelletaan asetusten kumoamiseen saakka. Suoria tukia koskevassa asetuksessa (EU) N:o 1307/2013 sekä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa koskevassa asetuksessa (EU) N:o 1305/2013 ei kuitenkaan ole mainittu unionin tuen määrää tai kansallisia tukien enimmäismääriä vuoden 2020 jälkeiselle ajalle. Tilanne on sama merentakaisia alueita ja Egeanmeren pieniä saaria koskevissa asetuksissa (EU) N:o 228/2013 ja (EU) N:o 229/2013. Näitä asetuksia ei siis käytännössä voida soveltaa vuodesta 2021 lähtien. Jatkuvuuden ja selkeyden takaamiseksi asetuksia olisi muutettava, jotta voidaan taata tukien jatkuminen myös vuonna 2021.

EU-rahastoja koskevassa asetuksessa (EU) N:o 1303/2013 (CPR) on säädetty ohjelmakauden vuosista 2014-2020. Asetusehdotuksen mukaan maaseudun kehittämisen ohjelmakautta tulisi pidentää vuodelle 2021 ja tiettyjä asetuksessa mainittuja määräaikoja tulisi vastaavasti muuttaa. Tällä voitaisiin varmistaa tuen jatkuvuus siirtymäkauden aikana myös niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat jo käyttäneet maaseuturahastoon ohjelmakaudelle 2014-2020 allokoitua määrärahasa.

Yhteistä markkinajärjestelyä koskevan asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaan eri alakohtaiset tukijärjestelyt noudattavat toisistaan poikkeavia aikatauluja. Asetusehdotuksen mukaan johdonmukaisuuden, jatkuvuuden ja sujuvan siirtymisen varmistamiseksi uuteen ohjelmakauteen olisi tarpeen asettaa aikarajat kaikille yhteisen markkinajärjestelyn alakohtaisille tukitoimityypeille.

Asetusehdotuksella pidennettäisiin myös nykyisen järjestelmän seuranta-, arviointi- ja raportointijärjestelyä seuraavan ohjelmakauden alkamiseen asti.

Merentakaisia alueita koskevaan asetukseen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pieniä saaria koskevaan asetukseen (EU) N:o 229/2013 ehdotetaan tehtäväksi samanlaisia muutoksia kuin yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1308/2013.

Ehdotetut muutokset ovat yhdenmukaisia voimassa olevien asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1307/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 kanssa. Ehdotetut muutokset ovat myös linjassa monivuotista rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevan ehdotuksen sekä EU-rahastoja koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 (CPR) kanssa.

Asetusehdotus olisi hyväksyttävä kesään 2020 mennessä.

EU-rahastoja koskevaan asetukseen (EU) N:o 1303/2013 ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa koskevaan asetukseen (EU) N:o 1305/2013 ehdotetut muutokset

Ehdotetut muutokset koskevat ohjelmakauden 2014-2020 vapaaehtoista pidentämistä siirtymävuoden ajaksi. Jäsenvaltiot, jotka ovat jo sitoneet maaseudun kehittämiseen nykyiselle ohjelmakaudelle allokoitua resurssinsa, voisivat halutessaan pidentää kansallista maaseudun kehittämisohjelmaansa tai alueellista maaseudun kehittämisohjelmaansa 31.12.2021 saakka. Pidennettävien ohjelmien tulisi säilyttää nykyisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita vastaavat tasot. Pidennettyjen ohjelmakausien osalta vuosittainen toimeenpano- ja arviointiraportti tulisi toimittaa komissiolle 31.12.2025 mennessä.

Niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka eivät pidentäisi ohjelmakauttaan siirtymävuodelle, vuoden 2021 käyttämättömiä määrärahoja vastaavat summat siirrettäisiin ohjelmavuosille 2022-2025 monivuotisen rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevan ehdotuksen mukaisina.

Leader-toiminnan osalta sovellettaisiin nykyisen ohjelmakauden sääntöjä. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi mahdollista tukea yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (CLLD) valmistelutoimia, jotka on mainittu uudessa EU-rahastoja koskevassa asetuksessa (EU) N:o 1303/2013 (CPR). Paikalliset Leader-toimintaryhmät voisivat myös suorittaa lisätehtäviä, jotka hallintoviranomainen ja/tai maksajavirasto on heille siirtänyt.

Muutoksilla varmistettaisiin myös se, että nykyisen ohjelmakauden monivuotisia sitoumuksia voidaan jatkaa myös uudelle ohjelmakaudelle. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi kuitenkin määriteltävä lyhyempi ajanjakso uusille sitoumuksille.

Asetusehdotuksen mukaan unionin tuki maaseudun kehittämiselle voisi 1.1.2021-31.12.2021 välisenä aikana monivuotista rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevaa ehdotusta noudattaen olla maksimissaan 11 258 707 816 euroa nykyisellä hintatasolla.

Horisontaaliasetukseen (EU) No 1306/2013 ehdotetut muutokset

Komissio ehdottaa horisontaaliasetukseen (EU) N:o 1306/2013 teknisiä mukautuksia jatkuvuuden varmistamiseksi. Suurin muutosehdotus koskee maatalouden kriisivarausmekanismia, joka ehdotetaan säilytettäväksi koko siirtymäkauden ajan. Kriisivaraus vuodelle 2021 olisi 400 miljoonaa euroa (kiintein vuoden 2011 hinnoin).

Asetusehdotuksen mukaan ohjelmille, joiden kautta päätetään jatkaa vuosien 2014-2020 jälkeen, ei myönnettäisi ennakkomaksua vuoden 2021 määrärahoille.

Suorien tukien asetukseen (EU) N:o 1307/2013 ehdotetut muutokset

Ehdotuksen mukaan tukikatot suorille tuille tulisi lisätä vuodelle 2021. Viljelijöille ennen 1.1.2020 myönnettyjä tukioikeuksia olisi pidettävä laillisina myös siirtymävuotena 1.1.2021 alkaen. Tarkoitus olisi saattaa laillisiksi sellaiset tukioikeudet, joita myöntäessään jäsenvaltio on tehnyt virheitä. Tätä ei kuitenkaan sovellettaisi tilanteissa, joissa tukioikeudet on alun perin myönnetty virheellisten hakemusten perusteella. Poikkeuksena olisivat tilanteet, joissa viljelijä ei ole kohtuudella voinut havaita hakemuksen virhettä. Ehdotus ei kuitenkaan suojaisi jäsenvaltioita rahoitusoikaisuilta.

Muutosehdotus mahdollistaisi varojen siirtämisen pilareiden välillä myös vuoden 2020 jälkeen. Jäsenvaltiot voisivat 1.8.2020 mennessä päättää myöntää lisätukena maaseuturahastosta varainhoitovuodelle 2022 korkeintaan 15 % vuosittaisesta tukimäärästään. Suomen osalta maaseuturahastosta rahoitettavan lisätuen määrä voisi korkeintaan olla 506 000 euroa. Vastaava tukimäärä ei tämän jälkeen olisi enää käytettävissä suorien tukien myöntämiseen. Vaihtoehtoisesti jäsenvaltiot voisivat päättää myöntää prosentuaalisen osuuden (Suomen tapauksessa enintään 25 %) maaseuturahaston vuosittaisesta tuesta suorina tukina varainhoitovuonna 2022. Vastaava tukimäärä ei tämän jälkeen olisi enää käytettävissä maaseuturahastosta rahoitettaviin tukiin.

Asetusehdotus mahdollistaisi jäsenvaltioille myös vuodelle 2019 mukautettujen tukien korvaustason säilyttämisen. Jäsenvaltiot, joissa ei olisi vielä sopeutettu tukioikeuksia (tukioikeuksien laskennallisia arvoja) yhtenäisiksi kansallisella tai alueellisella tasolla (sisäinen konvergenssi), voisivat päättää tehdä lopullisen sopeuttamisen vuonna 2021. Lisäksi asetusehdotuksessa jatkettaisiin yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmää vuodelle 2021.

Yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1308/2013 ehdotetut muutokset

Ehdotetuilla muutoksilla mukautetaan tietyille alakohtaisille tukitoimityypeille siirtymäkauden aikana annettavan tuki vastaamaan komission ehdotusta monivuotisesta rahoituskehyskaudesta 2021-2027. Ehdotuksessa asetetaan myös kunkin tukitoimityypin kestoja koskevat säännökset.

Oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien osalta tukiohjelmia ehdotetaan jatkettavaksi 31.12.2021 saakka. Artikloissa 152, 156 ja 157 mainittujen tuottaja- ja toimialakohtaisten organisaatioiden olisi mukautettava työohjelmansa tämän mukaisesti ja toimitettava päivitettyt ohjelmat komissiolle vuoden 2020 loppuun mennessä.

Hedelmä- ja vihannesalalla niiden tunnustettujen tuottajaorganisaatioiden, joiden toimintaohjelmat on hyväksytty vuoden 2021 loppua pidemmäksi aikaa, tulisi 15.9.2021 mennessä toimittaa uudet pyynnöt joko toimintaohjelmansa mukauttamisesta YMP:n strategiasuunnitelma-asetusehdotuksen mukaiseksi tai sen korvaamisesta uudella toimintaohjelmalla. Mikäli tuottajaorganisaatiot eivät toimittaisi uutta pyyntöä, niiden toimintaohjelmien katsottaisiin päättyvän 31.12.2021.

Viini- ja mehiläishoitoalan osalta asetusehdotuksessa todetaan, että tukijärjestelmät jatkuisivat nykyisen voimassaoloaikansa loppuun saakka. Asetusehdotuksen mukaan viinialan tukijärjestelmät jatkuisivat 15.10.2023 saakka. Asetusehdotuksen mukaan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 artikloita 39-54 sovellettaisiin edelleen siirtymävuoden 2021 jälkeen siltä osin kuin ne koskevat asetuksessa mainittuja menoja ja maksuja toimenpiteistä, jotka on suoritettu tukijärjestelmän puitteissa ennen 16.10.2023.

Mehiläishoitoalan kansalliset ohjelmat päättyisivät 31.7.2022. Yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 artikloita 55, 56 ja 57 sovellettaisiin siirtymävuoden 2021 jälkeen siltä osin kuin ne koskevat asetuksessa mainittuja menoja ja maksuja toimenpiteistä, jotka on suoritettu tukijärjestelmän puitteissa ennen 1.8.2022.

Varainhoitovuoden aikana suoritettavat tukimaksut eivät saisi ylittää kullekin toimialatyypille varainhoitovuodeksi allokoituja määrärahoja.

Merentakaisia alueita koskevaan asetukseen (EU) N:o 228/2013 ehdotetut muutokset
Ehdotetut muutokset koskevat Ranskan merentakaisille alueille, Azoreille, Madeiralle ja Kanarian saarille maksettavaa unionin tuen määrää siirtymäkauden aikana monivuotista rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevan ehdotuksen mukaisesti.

Egeanmeren pieniä saaria koskevaan asetukseen (EU) N:o 229/2013 ehdotetut muutokset
Ehdotetut muutokset koskevat Egeanmeren pienille saarille maksettavaa unionin tuen määrää siirtymäkauden aikana monivuotista rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevan ehdotuksen mukaisesti.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

1. Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta.

2. Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta ja 349 artikla

Asetusehdotukset käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvostossa päätökset tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asetusehdotusten käsittely ei ole vielä alkanut Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 31.10.2019, 13.11.2019.

EU-ministerivaliokunta 13.-15.11.2019 (kirjallinen menettely).

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 15.11.2019.

Asetusehdotuksista on valmisteilla valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle (U-kirjelmä).

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Analysointi siitä, mitä vaikutuksia asetusehdotuksilla on kansalliseen lainsäädäntöön ja Ahvenanmaan asemaan, on kesken ja vaikutukset tullaan kuvaamaan eduskunnalle annettavassa valtioneuvoston kirjelmässä (U-kirjelmässä).

Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotusten taloudellisten ja muiden vaikutusten analysointi on kesken ja ne tullaan kuvaamaan eduskunnalle annettavassa valtioneuvoston kirjelmässä (U-kirjelmässä).

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asetusehdotukset liittyvät YMP:n uudistamiseen. Komissio antoi ehdotuksensa YMP:n uudistamista koskeviksi asetuksiksi 1.6.2018. Ehdotukset ovat seuraavat:

1. COM(2018) 392 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (*YMP:n strategiasuunnitelma-asetus*)
2. COM(2018) 393 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta (*horisontaaliasetus*)
3. COM(2018) 394 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 115/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta (*markkinajärjestelyasetus*).

Ehdotuksista on annettu valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle 9.8.2018 (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjelmä 11.7.2019 (UJ 5/2019 vp).

YMP:n uudistusta koskevien ehdotusten käsittely on kesken neuvostossa ja Euroopan parlamentissa ja käsittely on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta.

Asetusehdotukset liittyvät myös käynnissä oleviin EU:n vuosia 2021-2027 koskeviin rahoituskehysneuvotteluihin.

Asiakirjat

1. COM(2019) 580 final + liite
2. COM(2019) 581 final + liitteet 1-3

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

EU-avustaja Johanna Vanhatalo, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 160 129,
johanna.vanhatalo@mmm.fi

18(22)

Neuvotteleva virkamies Juha Palonen, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 365,
juha.palonen@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Tiina Malm, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 428,
tiina.malm@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 352,
mirja.kiviranta@mmm.fi

Erityisasiantuntija Antti Unnaslahti, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 426,
antti.unnaslahti@mmm.fi

Erityisasiantuntija Pirjo Kuusela, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 138,
pirjo.kuusela@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Pekka Sandholm, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 416
pekka.sandholm@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Sanna Sihvola, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 264,
sanna.sihvola@mmm.fi

Maatalousylitarkastaja Leena Seppä, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 373,
leena.seppa@mmm.fi

Lainsäädäntöneuvos Katri Valjakka, MMM/RO/OKY, puh. 0295 162 235,
katri.valjakka@mmm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/1351, EU/2019/1352

Liitteet

Viite

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2019-00775

RO

Uusitalo Laura(MMM)

12.11.2019

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvoston 18.11.2019 muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 18.11.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksen muissa asioissa on tiedotusasioita. Ennen neuvoston kokousta asialistalle saattaa tulla myös muita tiedotusasioita.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomi ottaa asiakohdat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

a) EU:n ja Kiinan kahdenvälinen sopimus maantieteellisistä merkinnöistä
Komission tiedotusasia

EU ja Kiina saavuttivat marraskuun alussa yhteisymmärryksen maantieteellisten merkintöjen suojaamista koskevasta sopimuksesta. Sopimusneuvottelujen päättämisen kunniaksi järjestettiin Pekingissä 6.11.2019 juhlallinen seremonia. Sopimuksella suojellaan sen voimaan astuessa 100 maantieteellistä merkintää molemmin puolin, ja toisessa vaiheessa neljän vuoden kuluttua 175 lisää.

Sopimusteksti menee seuraavaksi juridiseen tarkistukseen ja käännettäväksi. Ehdotus neuvoston päätökseksi sopimuksen allekirjoittamisesta ja hyväksymisestä annetaan alkuvuodesta 2020. Tavoitteena on sopimuksen allekirjoitus EU-Kiina huippukokouksen yhteydessä huhtikuussa 2020. Tämän jälkeen sopimukselle haetaan Euroopan parlamentin hyväksyntä. Sopimus voisi astua voimaan aikaisintaan kesällä tai alkusyksystä 2020.

Kiina on 13 miljardin euron markkina EU:n elintarvikkeille ja alkoholeille. Suomalaisista maantieteellisistä merkinnöistä sopimus kattaa nimikkeen ”Suomalainen vodka”. Sopimuksella on myös laajempaa geopoliittista merkitystä ja esim. Yhdysvallat on suhtautunut sopimukseen kielteisesti. EU:n ja Kiinan välinen yhteistyö maantieteellisten merkintöjen alalla alkoi vuonna 2006, kun maat sopivat kymmenen maantieteellisen merkinnän suojaamisesta toistensa markkinoilla.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä ovat neuvoston muut asiat.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvike) 13.11.2019

EU-ministerivaliokunta 13.–15.11.2019 (kirjallinen menettely)

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 15.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

EU-avustaja Laura Uusitalo, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 160 198,
laura.uusitalo@mmm.fi

Erityisasiantuntija Tuuli Orasmaa, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 056,
tuuli.orasmaa@mmm.fi

kohta a:

Ylitarkastaja Markus Schulman, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 475,
markus.schulman@mmm.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

LIITTEET

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous- ja kalastusneuvosto
Hoitaa	MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM
